

Lovforslaget sattes til forhandling.

Undervisningsministeren (Hartvig Frisch):

Jeg har hermed den ære i det høje ting at indlede drøftelsen om et forslag, som er vedtaget i det andet høje ting, om statstilskud til oprettelse og drift af et museum for J. F. Willumsens værker og kunstgenstande.

Jeg behøver vist ikke at tage hele forhistorien med, men skal blot ganske kort redegøre for, hvordan jeg som undervisningsminister, lige efter at jeg var blevet udnævnt i november 1947, stod overfor løsningen af dette problem, idet der var udstedt et gavebrev af kunstneren J. F. Willumsen, som havde følgende terminer: det løb til 1. september 1948 for statens vedkommende; hvis staten ikke ville overtage gaven, løb det til 1. september 1949 for Københavns kommunes vedkommende, og endelig løb det for hans fødeby Frederikssund et år længere igen.

Jeg vidste godt, at der havde været stor strid om Willumsens navn, også stor strid om den storslåede gave, han her havde givet sit fædreland, fordi der til gaven knyttede sig den efter min mening ikke urimelige betingelse at disse skatte skulle under tag under eet, hvilket vil sige, at der skulle bygges et hus til dem.

Jeg skal ikke indlade mig på i det høje ting at trække linierne op for en kunstvurdering, men jeg vil gerne som min opfattelse sige, at jeg følte, at jeg stod overfor en så stor personlighed i dansk kunst — denne mand, der som billedhugger, som maler, som keramikker og som arkitekt i hele sit lange kunstnerliv havde skænket os værker, der ofte havde været genstand for strid, men som altid havde påkaldt opmærksomheden —, at jeg ikke kunne afvise dette spørgsmål, og hvor jeg dårlig kunne bringe staten i den stilling, ved at jeg blot lod sagen ligge, dermed lod gaven gå over til andre. På den anden side erkendte jeg, at det vistnok måtte betragtes som håbløst at tro, at staten kunne løse den opgave alene at rejse et museum, der skulle være beliggende i København. Derfor søgte jeg underhånden forbindelse med Københavns magistrat, og det viste sig, at to af magistratens borgmestre, hvem sagen særlig berørte, overborgmester H. P. Sørensen og borgmester Bindslev, fra det første øjeblik jeg ventilerede tanken om, at staten og kommunen i fællesskab skulle løse opgaven, erklærede deres interesse derfor og lovede at gå til magistraten og underhånden søge at få tilslutning. Først da dette var nået, fik jeg i regeringen tilslutning, og derefter søgte jeg

partiformændene i det andet høje ting for at underrette partierne om den plan, jeg havde udkastet til en løsning af denne sag.

Det vil nu være medlemmerne af det høje ting bekendt, at skønt alt dette foregik for et år siden — og man kan dermed sige, at grundlaget for overenskomsten allerede da blev truffet —, er det først nu, et år efter, kommet så langt, at de to folkevalgte repræsentationer, som har taget stilling til sagen, nemlig Københavns borgerrepræsentation på den ene side og rigsdagen på den anden side, skal træffe deres afgørelse.

Jeg kan, som det også vil fremgå af lovforslaget, som det er forelagt, henvide til, at der imellem staten og Københavns kommune er oprettet en overenskomst, på grundlag af hvilken museets tilvejebringelse skal ordnes. Jeg kan tilføje, at borgerrepræsentationen i København med et overvældende stemmetal har sluttet sig til selve afgørelsen, og jeg kan sluttelig tilføje, at det andet høje ting med en largesse i tanken overfor kunsten, som jeg beundrer, også med et stort stemmetal har sluttet sig til overenskomsten.

Jeg henstiller nu til dette høje tings medlemmer, at de ved sagens behandling vil have blikket åbent for, at der her er skabt en mulighed for, at vi ved modtagelsen af J. F. Willumsens gave kan skabe en værdig ramme om den, og jeg vil henstille til tingets medlemmer at underkaste sagen en hurtig og velvillig behandling.

Dose: Om denne sag, som den højtærede undervisningsminister lige har redegjort for, har der været meget stor diskussion. Heller ikke jeg skal i særlig grad gå ind på denne diskussion og forhistorien, da sagen jo turde være kendt af samtlige tingets medlemmer fra pressen og fra debatten i det andet høje ting.

Det, lovforslaget i korthed går ud på, er, at kunstneren J. F. Willumsens gave til staten og kommunen i fællesskab modtages, således at Københavns kommune bliver ejer af museet og skal drive det, medens staten og Københavns kommune hver skal afholde halvdelen af de med tilvejebringelsen af en grund med bygning for museet forbundne udgifter, og at der til driften ydes Københavns kommune et statstilskud på 40 pct. af de årlige driftsudgifter. Værdien af denne storstiledede gave anslås til ca. 8 mill. kr., og det har for Københavns kommune været en forudsætning, at der inden den 1. september 1949 tilvejebragtes en sum af 400 000 kr., som skulle være til rådighed til indkøb af